



MESTO KOŠICE

Materiál na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

| | |
|-------------------------|---|
| Názov materiálu | Harmonogram prípravy novej Koncepcie rozvoja práce s mládežou na roky 2022 - 2027 |
| Predkladá | Mgr. Lucia Gurbál'ová - námestníčka primátora mesta Košice |
| Spracovateľ | Referát športu a mládeže - Oddelenie školstva |
| Dátum zasadnutia | 01.07.2021 |
| Číslo spisu | |
| Uznesenie | MZ MR |

Návrh na uznesenie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach

v súlade s § 6 ods. 3 zákona č. 282/2008 Z.z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 10 ods. 3 zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice

berie na vedomie

harmonogram prípravy novej Koncepcie rozvoja práce s mládežou na roky 2022 - 2027.

Dôvodová správa

Cieľom predkladaného materiálu je prerokovanie Akčného plánu prípravy novej Koncepcie rozvoja práce s mládežou na roky 2022-2027. Koncepcia rozvoja práce s mládežou je strategický dokument, ktorý určuje smerovanie a ciele obce v oblasti práce s mládežou, starostlivosti o mládež, ako aj spôsoby ich dosiahnutia. Koncepcia rozvoja práce s mládežou podporuje aktívnu participáciu mladých ľudí na úrovni mesta v rámci mestského mládežníckeho parlamentu prípadne mládežníckych parlamentov v jednotlivých mestských častiach mesta Košice. Vnáša systematickosť do procesu práce s mládežou. Tvorba modernej koncepcie práce s mládežou pozostáva z viacerých základných fáz:

- analytická,
- plánovacia,
- realizačná,
- monitorovacia a
- hodnotiacia.

Koncepcia práce s mládežou mesta Košice na roky 2022 – 2027 je základným dokumentom, ktorý následne spolu s **Akčným plánom práce s mládežou** nastaví, kde sa v súčasnosti nachádzame a kde chceme v tejto oblasti smerovať – priority, ciele, východiská, jednotlivé opatrenia a ich merateľné ukazovatele, hodnotenie kvality realizovaných postupov.

Politika vo vzťahu k deťom a mládeži sa organizuje **v štyroch úrovniach**, ktorým prislúchajú originálne a prenesené kompetencie. Mala by byť zasadená do kontextu noriem Európskej únie a zákonov Slovenskej republiky:

- 1. európska**, ktorú stanovuje a plánuje Európska únia prostredníctvom komisie pre mládež,
- 2. celoštátna / národná**, ktorú plánujú a realizujú ústredné orgány štátnej správy; koordinátorom jej realizácie je Ministerstvo školstva vedy, výskumu a športu SR,
- 3. regionálna**, ktorú plánujú a realizujú vyššie územné celky,
- 4. miestna**, ktorú plánujú a realizujú obce a mestá.

Európska úroveň

Európska komisia prijala novú **stratégiu Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027**. Nová stratégia má medzirezortný a medzisektorový charakter a zahŕňa krátkodobé i dlhodobé opatrenia týkajúce sa kľúčových oblastí politiky, ktoré ovplyvňujú mladých ľudí v Európe, najmä vzdelávania mládeže, zamestnanosti, tvorivosti a podnikania, sociálneho začlenenia, zdravia a športu, občianskej angažovanosti a dobrovoľníckej činnosti. V novej stratégii sa tiež zdôrazňuje dôležitosť práce s mládežou a vymedzujú sa posilnené opatrenia na lepšie vykonávanie politík týkajúcich sa mládeže na úrovni EÚ.

Ciele stratégie v nadchádzajúcich rokoch:

- umožniť mladým ľuďom, aby boli strojcami svojho vlastného života, podporovať ich osobný rozvoj a rast k autonómii, budovať ich odolnosť a vybaviť ich životnými zručnosťami, aby dokázali čeliť meniacemu sa svetu,
- podporovať mladých ľudí a vybaviť ich potrebnými zdrojmi tak, aby sa stali aktívnymi občanmi, činiteľmi solidarity a pozitívnej zmeny inšpirovanej hodnotami EÚ a európskou identitou,

- zlepšiť politické rozhodnutia, pokiaľ ide o ich vplyv na mladých ľudí, vo všetkých odvetviach, konkrétne v oblasti zamestnania, vzdelávania, zdravia a sociálneho začlenenia,
- prispieť k odstráneniu chudoby mládeže a všetkých foriem diskriminácie a podporovať sociálne začlenenie mladých ľudí.

V novej stratégii sa zdôrazňuje potreba riešenia hlavných oblastí v sektore mládeže:

Zapájať.

Mladí ľudia musia mať slovo pri vývoji, vykonávaní a hodnotení politík, ktoré sa ich dotýkajú, ako je napríklad stratégia EÚ pre mládež, ako aj národné stratégie pre mládež. Podstatné je byť maximálne inkluzívny a prispôbiť sa súčasným a nadchádzajúcim výzvam, skúmať nové a alternatívne formy účasti.

Spájať.

Spojenia, vzťahy a výmena skúseností sú hlavným prínosom pre solidaritu a budúci rozvoj Európskej únie. Toto spojenie sa najlepšie uľahčuje pomocou rôznych foriem mobility. Je potrebné, aby boli príležitosti pre mladých ľudí zakúsiť zmeny, spoluprácu, kultúrne a občianske aktivity v európskom kontexte dostupné pre všetkých mladých ľudí.

Posilňovať postavenie mladých ľudí.

Posilnenie postavenia mladých ľudí znamená povzbudiť ich k tomu, aby vzali zodpovednosť za svoje životy do vlastných rúk. Práca s mládežou prináša mladým ľuďom jedinečnú výhodu pri prechode do dospelosti, pretože im poskytuje bezpečné prostredie na získanie sebavedomia a učenie sa neformálnym spôsobom.

Dokumenty tejto úrovne sú Biela kniha o mládeži, Stratégia EÚ pre mládež, Európska charta práce s mládežou na lokálnej úrovni, Hodnotiace správy o mládeži.

Celoštátna úroveň/národná

- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou, kde okrem vymedzenia základných úloh sa venuje aj prenesenému výkonu štátnej správy a úlohám miest a obcí § 6 je venovaný obciam a jej úlohám;
- Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nakoľko sú aktuálne v pripomienkovaní nové stratégie SR na nadchádzajúce obdobie, vychádzame ešte z:

- Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021 – 2028; definuje kľúčové oblasti, ciele a opatrenia smerujúce k zlepšeniu situácie mladých ľudí. Vychádza z poznatkov a dôkazov o skutočných potrebách mladých ľudí a je výsledkom konštruktívneho dialógu mládeže so zástupcami verejnej správy, regionálnej a miestnej samosprávy, a mimovládneho sektora. Stratégia vychádza zo základných zásad, ako sú dôstojnosť, spravodlivosť, rovnosť, rešpekt a autonómia, a súčasne sa opiera o princíp aktívnej účasti, inklúzie a rovného prístupu k príležitostiam.
- Koncepcia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020 (schválená uznesením Vlády SR č. 16 dňa 13. januára 2016);
- Národná správa o mládeži v Slovenskej republike 2018;

- Charta práce s mládežou na lokálnej úrovni.

Prioritou na národnej úrovni, vyplývajúcou nielen z „Kľúčových oblastí a akčných plánov štátnej politiky voči deťom a mládeži v Slovenskej republike“, ale i Zákona o podpore práce s mládežou č. 282/2008 Z.z., je starostlivosť o mladých ľudí v rôznych oblastiach ich života (vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálne veci, kultúra, doprava, životné prostredie, bývanie, investičné plány a pod.).

Regionálna úroveň

Koncepcia rozvoja práce s mládežou KSK, ktorá je spracovaná bola v pondelok 28.06.2021 na zastupiteľstve KSK schválená poslancami KSK.

Koncepcia KSK pracuje s 6 strategickými prioritami smerujúcimi k rozvoji práce s mládežou:

- PODPORA SYNERGIE FORMÁLNEHO A NEFORMÁLNEHO VZDELÁVANIA
- AKTÍVNE OBČIANSTVO A PARTICIPÁCIA
- PODPORA PODNIKAVOSTI A KRITICKÉHO MYSLENIA
- POSILNENIE FYZICKEJ A PSYCHICKEJ REZILIENCIE
- SOCIÁLNA INKLÚZIA ZNEVÝHODNENEJ MLÁDEŽE
- PRIEREZOVÉ TÉMY

Cieľom regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je vytvoriť podmienky a príležitosti pre zvyšovanie kvality života mladých ľudí žijúcich a pôsobiacich na území Košického kraja v kľúčových oblastiach. Stanovenie čiastkových cieľov a opatrení na ich dosiahnutie.

- Zákon o podpore práce s mládežou v §5 a §6 upravuje úlohy kľúčových aktérov mládežníckej politiky na regionálnej a lokálnej úrovni.
- Akčný plán rozvoja práce s mládežou v Košickom samosprávnom kraji určuje jednotlivé úlohy a ciele.
- HBSC štúdia 2017/18 - mapuje zdravie a rizikové správanie detí a adolescentov v Košickom regióne ako nástroj prevencie kriminality.

Miestna úroveň

Východiskami pre stanovenie Koncepcie práce s mládežou mesta Košice sú:

- **Program rozvoja mesta** je základným východiskovým dokumentom pre spracovanie Koncepcie práce s mládežou v meste Košice na roky 2022 – 2027. Ten je momentálne vo fáze príprav analytickej časti.
- Správy o činnosti rôznych inštitúcií v meste Košice - ZŠ, SŠ, VŠ, CVČ, organizácie pracujúce s mládežou v meste Košice,
- predošlé strategické dokumenty

Zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou

Obec

(1) Obec na úseku starostlivosti o mládež

- a) podporuje uskutočňovanie práce s mládežou na svojom území,
- b) utvára podmienky na rozvoj práce s mládežou,
- c) podporuje činnosť zdravotne znevýhodnenej mládeže, mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia, mládeže z najmenej rozvinutých okresov a mládeže znevýhodnenej iným spôsobom,
- d) spolupracuje s fyzickými osobami a právnickými osobami uvedenými v § 15 ods. 2,

- e) podporuje zapojenie mládeže do dobrovoľníckej činnosti,
- f) podporuje spoluúčasť mládeže.

(2) Obec môže pri výkone samosprávy ustanoviť koordinátora práce s mládežou.

(3) Obec, ktorá bola vyhlásená za mesto, na úseku starostlivosti o mládež okrem 1 a 2 aj vypracúva, uskutočňuje, aktualizuje koncepciu rozvoja práce s mládežou a vyhodnocuje jej plnenie.

§ 6a

Mládežnícky parlament

(1) Obec môže zriadiť mládežnícky parlament. Zloženie mládežníckeho parlamentu, spôsob ustanovenia mládežníckeho parlamentu a úlohy mládežníckeho parlamentu určí obec.

(2) Mládežnícky parlament najmä

- a) prerokúva návrhy všeobecne záväzných nariadení obce, návrhy iných dokumentov a opatrení prerokúvaných obecným zastupiteľstvom, ktoré sa týkajú mládeže v obci,
- b) prerokúva s obecným zastupiteľstvom a starostom návrhy, ktoré sa týkajú zlepšenia práce s mládežou v obci alebo majú vplyv na mládež v obci,
- c) spolupracuje s mládežníckymi parlamentmi v iných obciach.

(3) Zástupcovia mládežníckeho parlamentu sú prizývaní na zasadnutia obecného zastupiteľstva.

Harmonogram prípravy novej Koncepcie rozvoja práce s mládežou na roky 2022 - 2027

- JÚL 2021 - Vytvorenie pracovnej skupiny
- AUGUST 2021 - Vytvorenie dotazníka pre mladých ľudí na ZŠ, SŠ a VŠ v Košiciach v spolupráci s relevantnými partnermi
- SEPTEMBER 2021 - Zber podnetov a samotná analýza a vyhodnotenie výstupov – mapovanie potrieb mladých ľudí v meste Košice
- SEPTEMBER - OKTÓBER 2021 - Fokusové skupiny so zástupcami mládeže
- OKTÓBER 2021 - SWOT analýza
- OKTÓBER - NOVEMBER 2021 Vytvorenie základných opatrení Koncepcie
- NOVEMBER 2021 - Fokusové skupiny s odborníkmi na jednotlivé dotknuté oblasti z praxe
- NOVEMBER - DECEMBER 2021 - predloženie pracovnej verzie Koncepcie relevantným odborníkom a zástupcom organizácií a inštitúcií pracujúcich s mládežou na pripomienkovanie
- DECEMBER 2021 - JANUÁR 2022 - predstavenie finálnej Koncepcie rozvoja práce s mládežou Mesta Košice na roky 2022 - 2028 v graficky príťažlivej podobe.

Mesto Košice schválením tejto koncepcie dáva jasne najavo, že:

- chce posilniť postavenie detí a mládeže v meste vo všetkých sférach života a garantovať ich rovnoprávne postavenie v spoločnosti na báze partnerstva,
- posilňovať záujem o aktívne občianstvo, naučiť mladých ľudí efektívne komunikovať s kompetentnými zástupcami školy, samosprávy, komunity, vysloviť svoj názor, svoje požiadavky a návrhy na predmetnú zmenu,

- využiť nevyužitý potenciál mladých ľudí, ktorý tu v meste Košice a jeho okolí máme,
- nastaviť medzirezortnú a medzisektorovú spoluprácu medzi relevantnými partnermi vzdelávacími inštitúciami, zástupcami miestnych samospráv, zástupcom podnikateľského sektora, zástupcami mesta Košice a samotným mladým ľuďmi.

Víziou mesta je spokojná mládež, ktorá žije, študuje a pracuje v meste Košice. Využíva príležitosti a možnosti, ktoré im naše mesto ponúka. Mladí ľudia sa učia participovať a participujú na verejnom živote a svojimi názormi a správaním sú výrazným prínosom pre spoločnosť ako aj pre napredovanie a zviditeľnenie nášho mesta nielen doma ale aj v zahraničí.

KLÚČOVÉ OBLASTI

- podpora dobrovoľníctva medzi mladými ľuďmi
- zvyšovanie informovanosti o možnostiach pre mladých,
- podpora aktívnej participácie mladých ľudí na školskej úrovni v rámci žiackych školských rád na ZŠ (vzdelávanie v danej oblasti nielen mladých ale aj zodpovedných koordinátorov, či vedenie ZŠ),
- podpora aktívnej participácie mladých ľudí na úrovni mesta v rámci mestského mládežníckeho parlamentu prípadne mládežníckych parlamentov v jednotlivých mestských častiach mesta Košice (vzdelávanie v danej oblasti nielen mladých ale aj zodpovedných koordinátorov, poslancov a zástupcov mesta Košice),
- vytvorenie grantovej schémy / participatívneho rozpočtu pre zástupcov ŽŠR na základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice,
- vytvorenie pozície pracovníka s mládežou na úrovni mesta (CVČ)

Košice, 30.6.2021

Spracoval: Mgr. Marián Švekuš, Referát športu a mládeže – Oddelenie školstva